

viisningsvæsen i det Hele en samlet Overveielse, for at der deraf kunde udgaae en mere tids- svarende Indretning af disse Institutioner.

Madvig: Skjøndt selv Medlem af Kjöbenhavn's Universitet, har jeg dog ikke i Sinde at tage Ordet for at forsvare dette lige- overfor den ærede sidste Taler's Ansigelse. Jeg skal derom kun sige, at vel er det ganske vist saadan, at Kjöbenhavn's Universitet, ligesom en gammel moden Frugt, mulig kan have noget Naadent ved sig, men jeg kjender ikke noget Institut, der har udviklet sig igjennem Aar- hundreder, uden at der ved det kan paavises en eller anden raaden Plæt, som man maastee helst burde bortskære. Jeg troer iøvrigt ikke, at det staaer saaledes til ved Universitetet, som den ærede Taler sagde, ligesaa lidt som den Grund dertil, som han nævnte, virkelig er til- stede. Jeg troer idetmindste ikke, at vi her i Landet have for saa Kræfter til at besætte Pladserne ved Universitetet ordentlig med, naar man blot vil vælge de gode Kræfter. Vi have et Universitet, der er beregnet paa en fuld saa stor Befolkning som den, paa hvilken man ogsaa i andre større Lande beregner Univer- siteterne, og, selv om vor Befolkning saa ogsaa i Gjennemsnit var daarligere i aandelig Hen- seende end andre Befolkninger, saa maatte der dog blandt samme gives det tilstrækkelige Antal Kræfter til at kunne besætte Univer- sitetet gjennemgaende med brugbare Folk, for- uden med nogle dygtige og fremragende og med enkelte udmærkede Mænd. Mere kan man ikke forlange eller vente. Man kan der- næst heller ikke sige, at Universitetet ikke op- fyllder sin Bestemmelse, fordi der er en heel Deel iblandt dem, der ere gaaede ud derfra, som ikke have haaret fuld Frugt. Jeg kjender ikke noget som helst Institut i Verden, som op- fyllder Alt, hvad man ønsker og tilsigter med det. Jeg har Intet imod, at der foretages den skarpeste Undersøgelse af Universitetets For- hold, ligesom der er Ting derved, saaledes f. Ex. just med Hensyn til Examensvæsenet, som jeg meget bestemt ønsker forandrede, men jeg formener, at den Begyndelse, som man gjør derpaa ved den nu omhandlede, i Finants- lovforlaget indsatte Bestemmelse, er en aldeles

forkeert og uheldig Begyndelse, og jeg ønsker derfor, skjøndt jeg ikke har noget stort Haab om, at det vil lykkes, at bidrage Mit til at standse denne Begyndelse, saaledes som den er tænkt at skulle stee.

Jeg skal begynde med en Bemærkning om en Yttring af den ærede Cultusminister, som jeg iøvrigt kunde overlade til Forslagsstilleren selv (Udsig) at imødegaae, fordi denne Yttring indeholdt en saa mærkelig Misforstaaelse og derhos stod saaledes i Forbindelse med den nøiere Prøvelse af denne Sag, at det nok er værd at omtale den lidt nærmere. Den ærede Minister sagde, at han var vis paa, at For- slagsstilleren, hvis han var kommen ind paa selve Realiteten, ikke vilde have udtalt sig mod Examenskommissioner, da han jo selv havde været Medlem af den slesvigiske Appellations- ret, der havde fungeret som Examenscommis- sion. Men fordi Forslagsstilleren har opfyldt og gjort, hvad hans daværende Embedsstilling paalagde ham, deraf følger dog paa ingen Maade, at han ansaae det for rigtigt, at det omhandlede. Hvert var overdraget til Appellationsretten; han kunde jo ikke desto- mindre godt have erkjendt det for fuld- stændig unigtigt, men derhos have meent, at det ikke var hans Sag at andrage paa en forandret Ordning af Forholdet, ligesom han mulig i det Dieblit ikke vilde bidrage til, at de slesvigiske juridiske Studerende skulde hen- vises til Kiøls Universitet for at blive prøvede istedetfor til Appellationsretten i Flensborg. Men han kunde endvidere fremhæve noget ganske Andet. Jeg veed ikke, om han har deeltaget i den af den ærede Kirke- og Underviisnings- minister omtalte Erklæring, som Appellations- retten i sin Tid havde afgivet, og om han hørte til Fleertallet i Retten ved den Leilighed, eller om denne endog med Genstemmighed yttrede sig for Rettens Bibeholdelse som Examens- kommission og erklærede, at den ikke havde sporet nogen Ulempe derved. Men hvad der er noget overmaade Væsentligt med Hensyn til Slutningen derfra til det nu foreliggende Forslag om en Examenskommission, det er, at der ikke da var Tale om en Examenscommis- sion, der uden nærmere iforveien trufne Reg- ler nedfattes af Ministeren, eller om en Exa-